

ส่งออกไทยไปรัสเซียผ่าน 8 เดือนแรกยังไม่ฟื้นตัว

การส่งออกของไทยไปยังตลาดรัสเซียเดือนสิงหาคม 2562 มีมูลค่า 92.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ถึงแม้จะเป็นเดือนที่มีมูลค่าสูงที่สุดของปี แต่เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา กลับลดลงร้อยละ 12.24 ส่งผลให้ยอดส่งออกสะสมในช่วง 8 เดือนแรกมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 679.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 14.48 โดยได้รับผลกระทบมาจากผู้บริโภครู้สึกถึงความไม่มั่นใจทางเศรษฐกิจจากสถานการณ์ความผันผวนของหลายปัจจัย เช่น สงครามการค้า มาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจจากโลกตะวันตก ราคาน้ำมัน และอัตราแลกเปลี่ยน รวมทั้งภาวะทางเศรษฐกิจในประเทศที่ชะลอตัวลง

ตารางแสดงมูลค่าการส่งออกสินค้า 10 อันดับแรก เดือนสิงหาคม 2562

	ประเภทสินค้า	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ %	สัดส่วน %
1	รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	33.4	-21.03	36.00
2	ผลิตภัณฑ์ยาง	9.7	73.21	10.46
3	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	7.1	77.67	7.63
4	ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	3.0	-55.78	3.21
5	อัญมณีและเครื่องประดับ	2.9	-48.86	3.12
6	เม็ดพลาสติก	2.5	-16.19	2.67
7	อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป	2.5	42.20	2.67
8	เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ	2.4	-52.81	2.57
9	เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	1.7	-44.50	1.82
10	ข้าว	1.4	-46.47	1.53
	รวม 10 อันดับแรก	66.5	-16.58	71.69
	อื่นๆ	26.3	1.09	28.31
	รวม	92.8	-12.24	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

สินค้าส่งออก 10 อันดับแรก มีสัดส่วนกว่าร้อยละ 70 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด โดย **รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ** ยังคงเป็นกลุ่มสินค้าส่งออกอันดับหนึ่งของไทย เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา พบว่ามีการเติบโตเป็นลบร้อยละ 21 ด้วยมูลค่ารวม 33.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่มาจากรถยนต์นั่งคิดเป็นมูลค่า 16.63 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามมาด้วยส่วนประกอบและอุปกรณ์รถยนต์อีก 10.16 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ที่เหลืออีก 6.63 ล้านดอลลาร์สหรัฐเป็นรถปิคอัพ นอกจากนี้ทั้งหมดสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยานยนต์ภายใต้หมวด **เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ** ก็เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันด้วยยกเว้น **ผลิตภัณฑ์ยาง** ที่ส่วนใหญ่เป็นยางรถยนต์กลับมาขยายตัวได้อีกครั้ง

7 ใน 10 อันดับแรกของสินค้าไทยที่ส่งไปรัสเซียในเดือนมีนาคม 2562 มีอัตราการขยายตัวในแดนลบ โดยเฉพาะ **สินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ** ที่หดตัวอย่างต่อเนื่องมานานนับปีก็ยังไม่ฟื้นตัวที่ท่ากระเตื้องขึ้น อันสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมการระมัดระวังการใช้จ่ายของผู้บริโภคจากความไม่มั่นใจในสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในอนาคตได้กลับมาอีกครั้ง ซึ่งสินค้าฟุ่มเฟือยอย่างอัญมณีและเครื่องประดับมักจะเป็นรายการแรกๆ ที่ผู้บริโภคตัดออกจากแผนการใช้จ่าย

อีกทั้งหมดสินค้าอาหารและเครื่องดื่ม โดยเฉพาะ **ผลไม้กระป๋องและแปรรูป** ได้ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องมาหลายเดือน ซึ่งประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าสับปะรดกระป๋องเป็นอันดับหนึ่งในตลาดรัสเซียมาโดยตลอด จากการสอบถามกับผู้ส่งออกรายใหญ่พบว่ามีปัญหาเรื่องผลผลิตสับปะรดภายในประเทศขาดแคลนและประสบปัญหาภูมิอากาศทำให้คุณภาพผลผลิตต่ำลงที่อาจจะส่งผลต่อเนื่องไปจนถึงกลางปี 2563 ขณะเดียวกันประเทศคู่แข่งอย่างอินโดนีเซียก็ใช้นโยบายการตลาดเชิงรุกมากขึ้น ยกเว้น **อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป** ที่กลับมาขยายตัวได้อีกครั้งแต่ก็ยังมีคามผันผวนสูงในแต่ละเดือน

ตารางแสดงโครงสร้างการส่งออกสินค้าไทยไปยังรัสเซีย ช่วงแปดเดือนแรก ปี 2562

	ประเภทสินค้า	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ %	สัดส่วน %
1	สินค้าเกษตรกรรม (กลีกรวม,ปศุสัตว์,ประมง)	46.9	7.10	6.90
2	สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร	63.5	-11.52	9.34
3	สินค้าอุตสาหกรรม	559.5	-17.07	82.31
4	สินค้าแร่และเชื้อเพลิง	9.8	113.37	1.44
	รวม	679.8	-14.48	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

พิจารณาโครงสร้างสินค้าส่งออกจากไทยไปยังตลาดรัสเซีย จะพบว่า **กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม** เป็นกลุ่มสินค้าหลักที่ครองส่วนแบ่งจากทั้งหมดกว่าร้อยละ 82 โดยมีหมวดรถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบเป็นสินค้าหลัก (ร้อยละ 38) ตามมาด้วย ผลิตภัณฑ์ยาง (ร้อยละ 9.3) และเครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล (ร้อยละ 4.3) กลุ่มถัดมาเป็น **กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร** สัดส่วนร้อยละ 9 ที่มีสินค้าผลไม้กระป๋องและแปรรูปเป็นตัวนำ (ร้อยละ 4.3) รองลงมาได้แก่ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป (ร้อยละ 1.74) ถัดไปเป็น **กลุ่มสินค้าเกษตรกรรม** มีสัดส่วนร้อยละ 7.1 แบ่งเป็นกลุ่มสินค้ากลีกรวมอันประกอบไปด้วยข้าว (ร้อยละ 1.7) ยางพารา และผลไม้สด (ร้อยละ 1.4 และ 0.9 ตามลำดับ) เป็นสินค้าหลัก รวมทั้งกลุ่มสินค้าประมง (ร้อยละ 1.1)

จากมูลค่าการส่งออกในช่วง 8 เดือนแรก จะเห็นว่าสินค้า **รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ** ยังคงมีบทบาทสำคัญและเป็นสินค้าหลักมีมูลค่าสูงที่สุดกว่า 257 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยครองสัดส่วนการส่งออกของทั้งหมดเกือบร้อยละ 40 จากข้อมูลสถิติของ World Trade Atlas พบว่าในช่วง 7 เดือนแรกของปีนี้ การนำเข้ารถยนต์นั่งประเภทเครื่องยนต์ดีเซลขนาดระหว่าง 1,500-2,500 ซีซี จากไทยไปยังรัสเซียหายไปหมดเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา แต่รถยนต์นั่งเครื่องยนต์ดีเซลขนาดเกินกว่า 2,500 ซีซี ยังขยายตัวได้เล็กน้อย ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายบริษัทแม่ในต่างประเทศเป็นสำคัญ

ผลิตภัณฑ์ยาง ร้อยละ 77 ของทั้งหมดเป็นยางใหม่สำหรับยานพาหนะต่างๆ รองลงมาร้อยละ 8.06 เป็นถุงยางอนามัย ร้อยละ 3.8 เป็นถุงมือยาง และร้อยละ 2.21 เป็นยางรัดของ อย่างไรก็ตามสินค้ายางใหม่สำหรับยานพาหนะ

นำเข้ามักมีคุณภาพและราคาสูงกว่าของที่ผลิตในประเทศซึ่งมีภาวะเศรษฐกิจเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเติบโต โดยสินค้าขยายนต์จากจีนสามารถช่วงชิงส่วนแบ่งการตลาดได้เพิ่มขึ้นขณะที่นำเข้าจากไทยลดลง แต่สำหรับรถยนต์และรถบรรทุกของไทยยังสามารถขยายตลาดได้

สำหรับสินค้าเด่นอื่นๆ ได้แก่ **อัญมณีและเครื่องประดับ** สินค้าส่วนใหญ่เป็นเครื่องประดับทำด้วยเงิน สินค้าหมวดนี้เคยขยายตัวขึ้นเป็นที่น่าพอใจมาตลอดในช่วงสองปีที่ผ่านมา จนมาเริ่มสะดุดเอาในเดือนกันยายนและตุลาคม 2561 เป็นต้นมา แต่ด้วยค่าเงินบาทที่แข็งตัวอย่างต่อเนื่อง บวกกับกำลังซื้อที่ปรับตัวลดลงจนทำให้ร้านค้าต้องปิดตัวลงหลายราย อีกทั้งการปรับขึ้นภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 เป็นปัจจัยลบต่อการขยายตัว ขณะที่ผู้บริโภคก็ต้องปรับตัวโดยการเพิ่มความระมัดระวังในการใช้จ่ายโดยเฉพาะกับสินค้าฟุ่มเฟือยมากยิ่งขึ้น จากแหล่งข้อมูลสถิติ World Trade Atlas พบว่าในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2562 รัสเซียนำเข้าสินค้าเครื่องประดับลดลงร้อยละ 46 ในหมวดเครื่องประดับเงินที่ไทยมีการส่งออกมากที่สุดปรับตัวลดลงโดยรวมร้อยละ 27 ขณะที่อิตาลีสามารถเพิ่มสัดส่วนการตลาดได้ถึงร้อยละ 39

ตารางแสดงสรุปมูลค่าการส่งออกสินค้า 10 อันดับแรก ช่วง 8 เดือนแรก ปี 2562

	ประเภทสินค้า	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ %	สัดส่วน %
1	รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	257.8	-14.52	37.93
2	ผลิตภัณฑ์ยาง	63.2	5.85	9.30
3	ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	29.3	-23.17	4.31
4	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	28.2	16.40	4.15
5	เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	23.3	4.89	3.43
6	เม็ดพลาสติก	21.6	-16.73	3.18
7	อัญมณีและเครื่องประดับ	21.6	-58.29	3.18
8	เครื่องยนต์เส้นด้ายในแบบลูกสูบ	18.5	-31.91	2.73
9	ข้าว	11.8	-17.65	1.74
10	อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป	11.8	-2.09	1.74
	รวม 10 อันดับแรก	487.2	-15.60	71.67
	อื่นๆ	192.6	-11.51	28.33
	รวม	679.8	-14.48	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

จากการพยากรณ์ทางเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2562 โดยธนาคารโลกคาดว่าเศรษฐกิจของรัสเซียจะเติบโตอย่างช้าๆ ในอัตราร้อยละ 1.2 นอกจากนี้ได้รับผลกระทบด้านลบเรื่องจริงจากมาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจจากสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปที่จะทวีความเข้มข้นขึ้นเป็นลำดับแล้ว ยังมีปัจจัยภายในประเทศเกี่ยวกับการปฏิรูประบบเงินบำนาญและการปรับขึ้นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มทำให้ราคาสินค้าแพงขึ้น รวมทั้งการปรับเพิ่มอัตราภาษีสรรพสามิตสำหรับบุหรี่ยาสูบและสุรา ตลอดจนการปรับขึ้นราคาค่าบริการโดยสาธารณธณะและค่าสื่อสารที่ล้วนแต่เพิ่มภาระค่าใช้จ่ายให้กับผู้บริโภค ดังนั้นสินค้านำเข้าที่มีราคาสูงกว่าสินค้าภายในประเทศก็ย่อมได้รับผลกระทบไปด้วยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

กล่าวโดยสรุป มีความเป็นไปได้ว่าในปี พ.ศ. 2562 เศรษฐกิจของรัสเซียอาจจะวนเวียนเข้าสู่ภาวะชะงักงันอีกครั้งถึงแม้ว่าเศรษฐกิจโลกจะยังเติบโตได้และระดับราคาน้ำมันโลกอยู่ที่บาร์เรลละ 58-65 ดอลลาร์สหรัฐก็ตาม เศรษฐกิจรัสเซียจะมีสภาพคืบคลานไปข้างหน้าอย่างช้า ๆ ในระยะยาว